

*Možnosti efektívnych postupov
v KV prevencii v SR*

Š. Farský, Dom srdca Martin
Slovenská liga proti hypertenzii

Systemové riešenia KV prevencie

- 2 spôsoby ako zlepšiť nepriaznivú situáciu:
  - 1. Znížiť hladiny rizikových faktorov
  - 2. Zlepšiť úroveň odbornej kardiologickej starostlivosti (investície do technológií, nových centier a pod.)

Contribution of Factors to Decline in CHD Mortality in Finland 1982 – 1997

Data from Laatikainen, et al. Am J Epidemiol 2005

Systemové riešenia KV prevencie

- Ovplyvnenie hladiny rizikových faktorov:
- Monitoring
- Ekonomická stimulácia
- Intervencia
- Register a vyhodnotenie

Ťažisko v ovplyvňovaní RF - kde?

- Praktický lekár, sestra
- prirodzená autorita
- laboratórne vyšetrenia lacnejšie, presnejšie
- rodinný prístup
- plošný skrining
- komplexná intervencia
- UVZ - poradne zdravia
- chýba regulácia
- vyšetrenia 2-3x drahšie, menej presné
- prekrývanie
- cielené programy
- náklady na personál

„Nurse led clinics“

Čo monitorovať, ako často, odkedy?

Cholesterol	Každé 2 roky, od 30 r.
Triacylglyceroly	„
HDL-cholesterol	„
Glukóza	„
Obvod pása	„
Krvný tlak	Každé 2 roky, od 30 r.

Čo poskytnie monitoring

- Výpočet globálneho rizika (ATP, SCORE)
- výpočet LDL-cholesterolu
- diagnostiku metabolického syndrómu
- sledovanie zmien v čase na úrovni štátu, poisťovne, praktického lekára, pacienta
- ocenenie úspešnej intervencie (lekár, pac.)

Ekonomická stimulácia prevencie

- Negatívna stimulácia
- Pozitívna stimulácia
- Systém zdravotných bonov
- Kategória podmiennečnej úhrady

Príklady ekonomickej stimulácie

- Nárok na zdravotný bon u pacientov indikovaných na farmakoterapiu:
- po znížení LDL-Ch nefarmakol. o 15%,
- pri metabolickom sy pri znížení obvodu pásu o 10 %
- Príklad podmiennečnej úhrady:
- hodnota určitého lieku na hypertenziu sa neuhradí vtedy, keď sa preukáže, že pacient solí (obsah Na v moči) alebo fajčí (CO, moč, sliny)

How to decrease salt intake: Health care providers, health insurance

- Check 24 h. urine Na content and evaluate as a low, medium, high:
- cca 65mmol/l...intake 1,5g Na (<4g NaCl)
- cca 107.....intake 2,g Na (5g NaCl)
- cca 142.....intake 3,3g Na (>8g NaCl)
- Conditional reimbursement od some drugs

Kritériá efektivity prakt. lekárov

- Elektronický audit

- $$\text{Index efektivity (IE)} = \frac{N \times R}{F}$$

- **N=počet pacientov s určitou diagnózou v starostlivosti**
- **R=podiel tých, u ktorých sa dosiahli cieľové hodnoty**
- **F=priemerné náklady na farmakoterapiu pri určitej diagnóze na jedného pacienta a rok v tisícoch Sk**

Fyzická aktivita-miesto v systéme

- Priamo možnosť získať bon za cyklus 20-30 cvič. jednotiek riadenej dávkovanej aktivity u pacientov s hypertenziou
- nepriamo pri snahe redukovať obvod pásu a zlepšiť hladinu LDL

Systematická certifikácia centier

Ministerstvo zdravotníctva
Akreditované pracoviská

Fyziatrisko-
rehabilitačné
odd.
(po rekvalifik.)

Kúpele
otvorené
pre miestnu
populáciu

Fitness
Centrá

Klasifikácia fyzickej aktivity

podľa AHA:

Skupina A

Do 40 rokov, bez RF, zdraví, starší s normálnym ZT

Nevyžaduje TK, EKG monitoring,

Nevyžaduje dohľad

Aktivita neobm.

Skupina B

Stabilná ICHS, bez ischémie do 6 METs, TK o.k. bez komplex.KE

Na začiatku je potrebný EKG a TK monitoring

Lekár – predpis, nelekársky dohľad treba

Aktivita individ.

Skupina C

EF menej 30% pokles TK, záť. kapacita do 6 METs, arytmie

Monitoring TK a EKG minim. počas 6-12 x

Lekársky dohľad pokiaľ sa nedosiahne stabilita

Aktivita individ.

Zdravotné poisťovne a prevencia

- Monitoring RF u svojich poistencov
- Monitoring efektivity praktických lekárov podľa vývoja hladín RF u svojich pacientov a podľa indexu efektivity (cieľové hladiny)
- Funkcia „bonholders“ - nakupovanie a odovzdávanie zdravotných bonov
- Register fajčiarov, účasti na skríningoch

Nové štruktúry pre KVprevenciu

- Potrebujeme integráciu parciálnych aktivít
- Potrebujeme odborného garanta pre verejnosť
- Potrebujeme záväznú implementáciu guidelines
- Potrebujeme grantovú podporu prev. programov
- Potrebujeme aktivizovať činnosť dobrovoľníkov